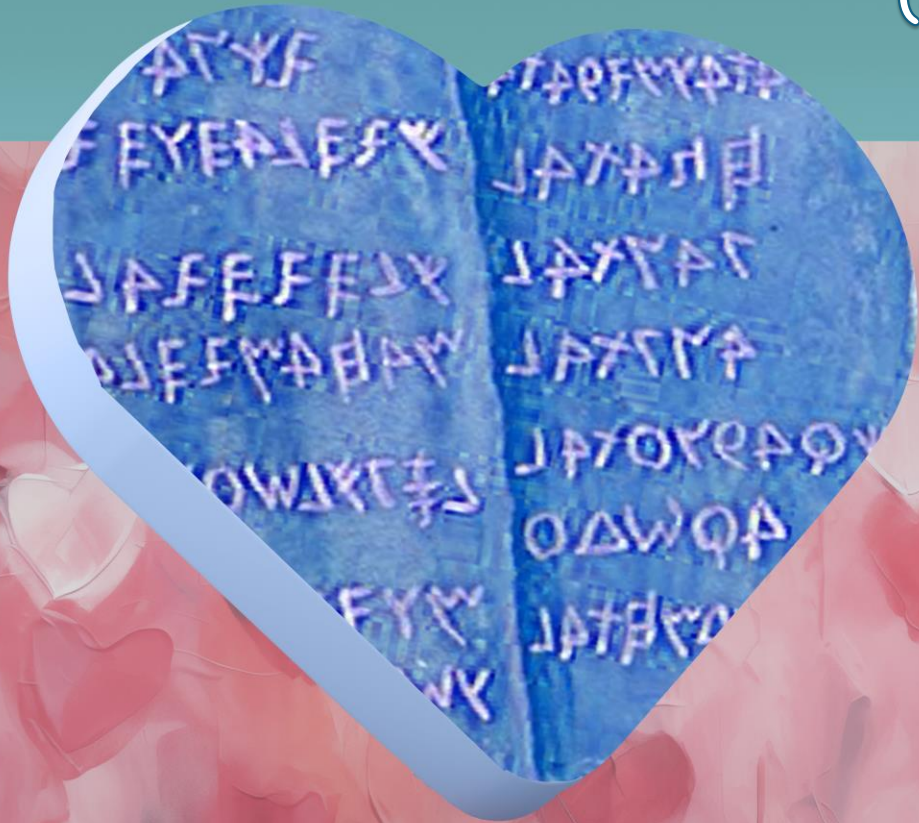

NA VAKABAUTA NI SOTAVI NA DREDRE

Lesoni 5 ni Me 4, 2024

“Au sa tugana oti na nomuni vosa ki lomaqu,
Me'u kakua kina ni cala vei kemuni”
(Same 119:11)

E serau cake enai ka 16 ni senitiuri, na veiqaravi eya tekivuna o Wycliffe, “na kalokalo ena gauna ni ena 200 na yabaki sa oti. Sa qai yaco dina mai na lagilagi ni veivakavoui.

Na veivakavoui eya yavutaki ena 5 na tikina bibi:

- ★ 1. *Sola Scriptura* (Scripture alone)
- ★ 2. *Sola gratia* (only grace)
- ★ 3. *Sola fide* (faith alone)
- ★ 4. *Solus Christus* (Christ alone)
- ★ 5. *Soli Deo gloria* (to God alone the glory)

Na yavu ni vakabauta:

- ⬡ *Sola Scriptura / soli Deo gloria.*
- ⬡ Na iVola Tabu vei ira na tamata kecega.
- ⬡ Na Daunivakadewa ni iVola Tabu.

Na yavu ni veivakabulai:

- ⬡ *Sola gratia / sola fide / solus Christus.*
- ⬡ Tubu cake ena loloma.

**NA YAVU NI
VAKABAUTA**

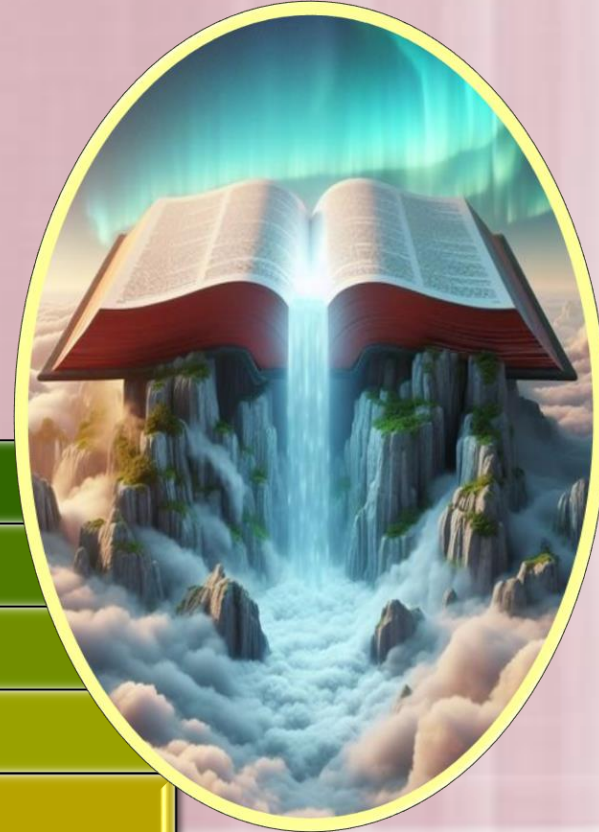
SOLA SCRIPTURA / SOLI DEO GLORIA

“Sa kune na nomuni vosa, ia ka’u a kania; ka sa yaco na nomuni vosa me ka ni reki kei na ka ni marau ki na lomaqu: ni ka’u sa vakatokai e na yacamuni, Jiova na Kalou ni lewe vuqa” (Jeremaia 15:16)

Era veisautaka saraga na vuravura o ira na durunilotu era cakava na veisau ena ika 16 ni senijuri. Ia era vakadeitaka sara ni sega ni dua na ka vakasakiti e tu vei ira. Era sa tamata vakavoui ga vakalou. Oya na vuna era boletaka kina na vosa: Me Nona taudua ga na Kalou na lagilagi.”

E a yaco vakacava vei ira na veivakavoui? Na wiliki ni vosa ni Kalou e vakayacora na caka mana.

Na cava ea cakava vei ira na ivola tabu ka rawa ni vakayacora tale ga vei keda?

E yavu ni vakabauta

E vakavoui na noda vakabauta kei na bolebole ena na nona vosa ni yalayala.

E vaka na vua ni kau ni bula na drauni pepa ni iVola Tabu

Vakavuna na marau, nuinui kei na rarama.

E solia vei keda na idusidusi, veivakadeitaki, kaukauwa kei na yalo matua.

E vakabulabulataki keda vakayago, noda vakanananu, lomada e loma kei na bula vakayalo.

Ena gauna butobuto oya, na iVola Tabu e vakasinaita na nodra bula me yacova ni ra solia wale na bula me rawa ni ra dei tiko ga ena kena ivakavuvuli. Vakaevei ni kua, e vakasinaita tale ga na nomu bula?

ME RA VAKA IVOLA TABU KECE NA TAMATA.

“Ia sa tubu ga na vosa ni Kalou me levu sara mai” (Caka 12:24)

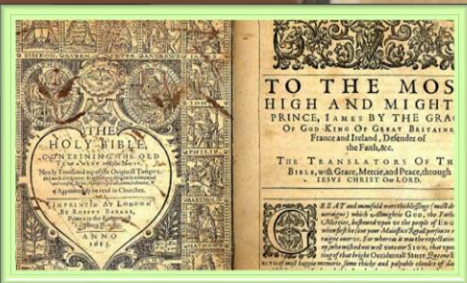

O Tyndale (1494 – 1536) e ya vakadodonutaka na iVola Tabu nei Wycleffe (vakadewa mai na Latina), ka vakadewa vakadodonu mai o koya mai na Kiriki.

O Miles Coverdale e tomana na cakacaka nei Tyndale ena nona vakadewataka na Vei Yalalayati Makawa mai na vosa vaka Iperiu. Sa yaco kina me tabaki ena 1535 na matai ni iVola Tabu ena vosa vaka Peritania.

Na ivakadewa e vakayagataki me yavutaki kina na veivakadewa eso vei keda eda vakayagataka na vosa vaka Peritania e vakatokai me *King James Version* ka a tabaki ena 1611. Na cakacaka nei Tyndale, Coverdale kei ira na kena dau e vuqa era karautaka na *KJV* e sa tara na nodra bula e milioni na tamata, ka vakaveivolekatitaki ira kei na Kalou.

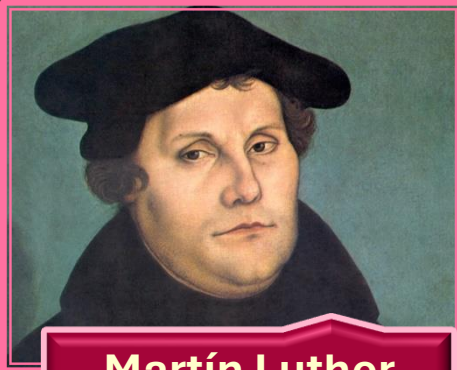

E veivakurabuitaki edua na turaga e sega ni ciqoma sara na Reformation, ia e yaga vaka levu na nona cakacaka: o Erasmus mai Rotterdam, ka a tabaka ena gauna oya na Veiyalayalati Vou ena vosa va Kiriki (ka yaco me yavu ni noda ivakadewa vosa na Reformers).

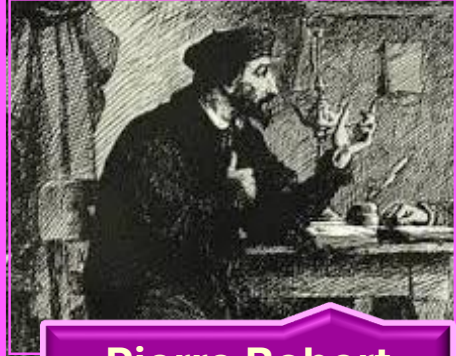

ME RA VAKA IVOLA TABU KECE NA TAMATA.

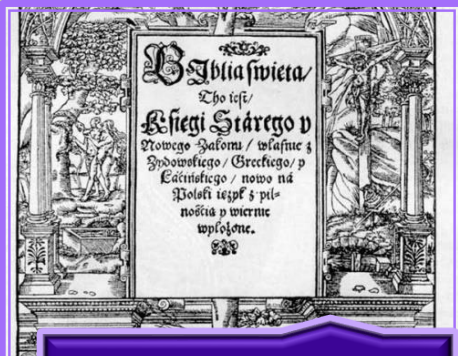
Ena gauna sa tekivu vakarautaki kina na tabaki ni iVola Tabu ena vosa vaka Peritania, era sa tekivu vakarautaka talega o ira na reformers eso na ivakadewa ena nodra dui vosa . Sa yaco kina me rawa ni wiliki na iVola Tabu ena nodra dui vosa na lewei Iurope kei na vei vanua eso e laurai ena “Vuravua Vou”.

Martin Luther
German (1534)

Pierre Robert Olivétan
French (1535)

Brest Bible
Polish (1563)

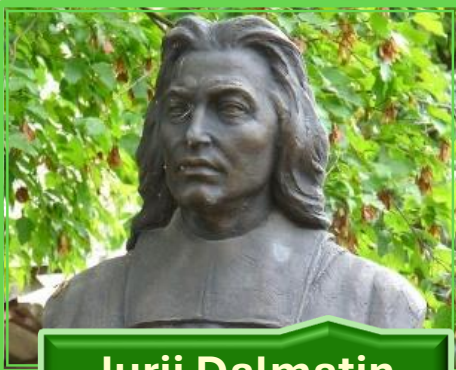
Casiodoro de Reina
Spanish (1569)

Kralice Bible
Czech (1579)

Jonas Bretkunas
Lithuanian (1579)

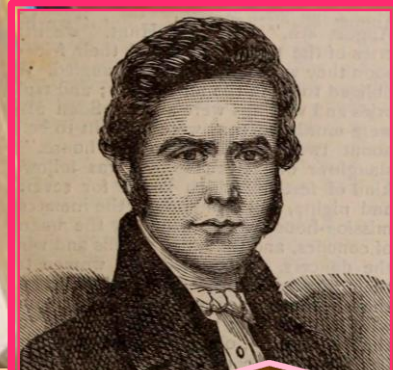
Jurij Dalmatin
Slovenian (1584)

Giovanni Diodati
Italian (1607)

João Ferreira de Almeida
Portuguese (1691)

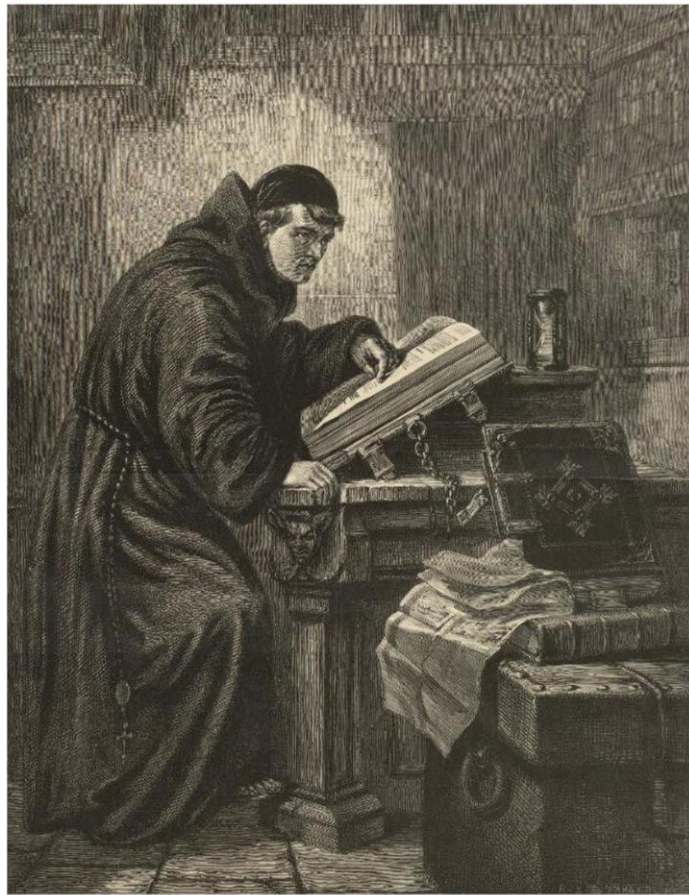

John Hunt
Fijian (1847)

NA DAU VAKADEWA IVOLA TABU

"ni dou sa kila taumada na ka oqo, ni sa sega na parofisai e nai Vola Tabu, sa vu e na kena kilai eliu na kenai balebale;" (2 Pita 1:20)

E veisautaki na bula nei Martin Luther ena matai ni gauna e wilika kina na iVola Tabu ena vosa vaka Latina.

E vakila ni dua na kaukauwa cecere e vakararamataka na nona vakasama ena gauna e wilika tiko kina na vei drauni veva ni iVola Tabu. E bula ka vakaibalebale saraga na kosipeli. E seavu yani na vei vakavuvuli butobuto eso ka basika cake mai na loloma i Jisu. Sa dua na kaukauwa esa vakararamataka na lomana.?

Na Yalo Tabu, sa ikoya na daunivakadewa dodonu ni iVola Tabu e Nona cakacaka me cereka na dina e tiko kina. E sa soli talega vei keda edaidai na Yalo Tabu vata ga oqori me vukei keda meda kila talega. (Joni 14:26; 16:13).

Ena gauna oya e sa vakadinadinataki ni sega ni dua na ka erau dua vata kina na itovo vakavanua ni lotu kei na dina e tiko ena iVola Tabu. Na idusidusi taudua ni vakabauta e tiko ena iVola Tabu ka sa vakaraitaki vei keda mai vua na Yalo Tabu.

““Na vunautaki ni Vosa ni Kalou ena sega na betena kevaka e sega ni veiliutaki ena vei gauna na Yalo Tabu. Na Yalo Tabu sa ikoya na qasenivuli yaga taudua ena vei ka vakalou. Ena gauna ga e veitomaniki kina ena loma ni tamata na Dina kei na Yalo Tabu ena qai yavalati kina na yalo ka vakavou na bula. Ena rawa beka ni dua e vakamacalataka na matani vola ni Vosa ni Kalou, ena kila beka na vunau kei na vosa ni yalayala eso, ia kevaka e sega ni vakota na dina na Yalo Tabu, ena sega ni dua na yalo e na vakadasilataki ena Vatu.””

EGW (The Desire of Ages, pg. 671)

**NA YAVU NI
VEIVAKABULAI**

SOLA GRATIA / SOLA FIDE / SOLUS CHRISTUS

“ni sa loloma walega dou sa vakabulai kina e na vuku ni vakabauta; ia sa sega ni vuna koi kemudou; ai solisoli ga ni Kalou —” (Efeso 2:8)

E tolu na yavu bibi e basika mai na Efeso 2:8.

- 1** Eda vakabulai **ena loloma taudua ga.**
- 2** Eda rawata na loloma ena vuku **ni vakabauta taudua ga.**
- 3** Oqo e solisoli ni Kalou, **e solisoli ni Luvena: Karisito taudua**

Ena vuku ni noda ivalavala ca, eda sa lewai meda mate tawa mudu (Roma 6:23a) ia e sa vakarautaka na sala me saumi kina na noda dinau na Kalou ka solia vei keda na bula tawa mudu (Rom 6:23b)

Ia na cava eda gadreva kina na Kalou me sauma na noda dinau? Baleta e sega tale ni dua na sala meda sauma rawa kina. (Same 49:8, Efeso 2:9).

Ena gauna esa kila kina o Martin Luther ni sai Jisu ga na vuni noda vakabulai, e sa tekivu me vunau taka na dina. E udolu era a vesuki tu ena ivau ni meca, era sa sereki ka vakavoui na nodra bula..

E dina ni sega ni saumi na noda vakabulai, ia e tawa mudu na kena ivoli ka rauti keda kece sara ena vei gauna. (Joni 3:16; Rom 8:32.

TUBU ENA VAKABAUTA

Ia dou tubu cake e na loloma, kei na kila na noda Turaga ko Jisu Karisito nai Vakabula. Me ia vua na vakarokoroko e na gauna ogo ka tawa mudu. Emeni. " (2 Pita 3:18)

Ena gauna ni Middle Ages, era vakatavulici na tamata me ra rawata na nodra vakabulai (kei ira na nodra qase) ena misa, lewa ni tuitabu, kanakuita kei na ilakolako vaka lotu.

E vakatubu rarawa na vei ka kecw qo. E sega ni dau veirauti. Me yacova ni ra sa qai sotava na loloma ni Kalou. Ena tiki ni gauna oya – era sa qai vakila ni ra sa ~~Galala~~ tekivuna beka na nodra lomana se nodra cata na ivunau na nodra sa sotava na galala oya?

O Jone Wesele (1703 – 1791) e dua vei ira na tekivuna na Lotu Wesele, e ya vakauqeti ena nona wilika tiko na ivakamacala nei Luther me baleta na ivola ni Roma. E tuberi koya na nona vakabauta vou me vakasaqara na tubu vakayalo kei na loloma.

E sega ni buturaka sobu na ivunau ena gauna sa kila kina ni vakabulai ga ena loloma ia e toro cake ga na nona vulica me rawa ni tubu tiko ga vei Karisito na nona bula ena veisiga.

“Na yavu bibi taudua era maroroya na Reformers – o koya vata ka ra maroroya na Waldenses, o Wycliffe, John Huss, Luther, Zwingli kei ira era duavata kei iratou, sa ikoya ga na lewa dodonu ni Vosa ni Kalou me yavu ni nodra cakacaka kei na vakabauta. Era vakatabua na nodra dodonu na tuitabu, matabose, turaga bete kei na tui me vakatulewataka na lomadra ena veika vaka lotu. E vakatulewa ga vei ira na iVola Tabu, era vakatovolea na ivakavuvuli kece ena vosa ga ni Kalou. E vakadeitaki ira na duru ni lotu oqo na nodra vakabauta na Kalou kei na Nona Vosa ena gauna era soli bula kina ena duru bukawaqa ni veivakamatei. “Ni vakacegu ka qaqa”, a kacivaka o Latimer vei ira na nona itokani vaka martyr ena gauna sa caudre kina na buka me vakagalua na domodra, “eda na waqaca ni kua edua na kadralla, e Igiladi ka na sega ni na bokoci rawa ena vuku ni loloma ni Kalou.” Works of Hugh Latimer 1:8”

EGW (The Great Controversy, pg. 249)